



SZEGEDI ÜNNEPI HETEK 1974

János vitéz. Bemutató előadás a Dóm téren, este 8 órakor.

III. Művelődésméleti Nyári Egyetem előadásai az MTA Szegedi Biológiai Központjának előadótermében, délelőtt 9-től.

28. Szegedi Ipari Vásár a Marx téren, július 28-ig.

XV. Szegedi Nyári Tárlat a Móra Ferenc Múzeum képtárában, szeptember 16-ig.

Kokas Ignác festőművész kiállítása a November 7. Művelődési Központban, szeptember 1-ig.

Kátai Mihály tűzzománcművelői kiállítás a Képcsarnok bemutató termében, augusztus 2-ig.

Régi művek, új szerzemények-kiállítás a Bartók Béla Művelődési Központban, július 30-ig.

Bódy Irén textiltervező kétfestő kiállítása a Bartók Béla Művelődési Központban, július 30-ig.

Mészáros Dezső szobrászművész szabadtéri szoborkiállítása a Móra-parkban, augusztus 20-ig.

Melocco Miklós szobrászművész kiállítása a Közművelődési Palota kupolájában, augusztus 20-ig.

Móra Ferenc-emlékkiállítás a Somogyi-könyvtár olvasótermében, augusztus 20-ig.

2. Szegedi Nemzetközi Ökölvívó Verseny, délután 5 órától a Rókusi Tornacsarnokban. Selejtezők.

Ma: János vitéz



Siflis József felvétele

A szabadtéri játékok idei második bemutatója ma, pénteken este Kacsóh Pongrác népszerű daljátéka, a János vitéz. Az előadás a tavalyi nagy sikerű premier felújítása, szereplői, alkotói-tervezői is azonosak a tavalyiakkal. Képünkön: Turpinszky Béla (Kukorica Jancsi) és Házy Erzsébet (Iluska) kettőse.

A munkásművelődésről

Közel háromszáz résztvevő a művelődésméleti nyári egyetemen

Az újszegedi biológiai központ előadótermében tartották meg tegnap délelőtt a Művelődésméleti Nyári Egyetem megnyitó ünnepségét. A hétnapos tudományos előadássorozat hallgatóságát, az ünnepség vendégeit — köztük Hantos Mihályt, a megyei, Papp Gyulát, a városi tanács elnökhelyettesét — Maróti Andor egyetemi adjunktus, a nyári egyetem igazgatója köszöntötte, majd dr. Ágoston József, a megyei pártbizottság titkára tartott bevezető előadást, és megnyitotta a III. Szegedi Művelődésméleti Nyári Egyetemet. Ezután Papp Gyula, a városi tanács elnökhelyettese „Szeged helye és szerepe az ország gazdasági és kulturális életében” című előadásá-

ban bemutatta a várost a résztvevőknek.

Az idej, közművelődési kérdésekkel foglalkozó előadásokat kétszer többben — mintegy 280-an — hallgatják, mint a nyári egyetem első évében. A megnövekedett érdeklődést mutatja, hogy külföldről, Jugoszláviából és Olaszországból is érkeztek vendégek. A magyar résztvevők az ország minden részében beszámolnak majd az itt hallottakról, és az idén is megjelenik az előadásokat tartalmazó kiadvány.

A tegnapi megnyitó ünnepség után dr. Vonsik Gyula, a TIT főtitkára, A kultúra, a művelődés a két rendszer között folyó ideológiai harcban címmel megtartotta a nyári

A Belorusz Akadémiai Nagy Színház műsorán szereplő híres klasszikus táncművek sorából kiemelkedik, Csajkovszkij: A hattyúk tava című balettje. A színház névjegye: a Szegedi Szabadtéri Játékokon is ezzel mutatkoznak be a magyar közönség előtt. A Belorusz Színház Aszof Meszerer betanításában tartja műsorát. Meszerer, a moszkvai Nagyszínház egykori híres táncosa ezt a balettet Budapesten kétszer is betanította. Moszkvában az ő osztályában a magyar táncművészet olyan kiválóságai tökéletesítették tudásukat, min Kun Zsuzsa, Fülöp Viktor, Hayas Ferenc és mások. A hattyúk tava különböző felújításai során — s ez érvényes a minszkiek előadására is — mindig féltő gond- dal őrzi a múlt századi kiváló mesterek, Mariusz Petipa és Lev Ivanov koreográfia- ját.

A magyar közönség a hattyúk tavában megismerheti a Belorusz Balett fiatal művészeit, a minszki balettintézet neveltjeit, akik a hetvenes évek elején léptek a köztársaság híres táncművészei, a Köztársaság Népművésze címmel kitüntetett Kor-

zenkova, Davidenko, Maliseva és Davidov helyére. A minszki balettrajongók kedvence: Ljudmila Brszozovszkaja és Jurij Trojan. Brszozovszkaja, a balettiskola elvégzése után először a karban táncolt, majd igen hamar szólista lett. A hattyúk tava 500. minszki előadásán táncolta először Odetta-Odilia szerepét, és egycsapásra meghódította a közönséget. Állandó partnerével, Jurij Trojannal nagy sikerrel lép fel más balettek, így a Rómeó és Júlia, a Trisztán és Izolda főszerepeiben. A két fiatal három éve megkapta a köztársaság érdemes művésze címet. A hattyúk tavában minden bizonnyal fellép egy másik fiatal ballerina is: Nyina Pavlova. A gonosz varázslót Leonyid Csehovszkij kelti életre. Ez a kiváló színészi képességekkel megáldott karaktertáncos elsősorban hősi, vagy romantikus szerepekben van igazán otthon. A hattyúk tava udvari bolondjának virtuóz szerepét Viktor Szarkiszjan táncolja. Kiváló képességű fiatal, aki a fantasztikusan nehéz ugrássorozatokban — úgy tűnik — legyőzi a nehézségi erőt is. Az I. Moszkvai Nemzetközi Balettversenyen a Poloveci táncok egyik szójában éppen ragyogó ugrásaival szerezte meg az első helyet.

A minszki balettnak azonban nemcsak táncosai fiatalok. Ebben a társulatban dolgozik a Szovjetunió legfiatalabb vezető koreográfusa, a 27 éves Valentyin Jelizarjev, aki ugyancsak Magyarországra utazik a társulattal. Budapestén bemutatják majd első, saját koreográfiáját is, a Bizet-Scedrin zenéjére készült Carmen-szvitet. A torreador — Viktor Szarkiszjan, José — Jurij Trojan. Carmen felváltva táncolják Ljudmila Brszozovszkaja, Nyina Pavlova és a még egészen fiatal Ljudmila Szinyelnikova, a várnai nemzetközi balettverseny díjnyertese. A magyarországi vendégjáték során a Belorusz Balett állandóan bővülő gazdag repertoárjának csak kis részéről adhat képet. A társulat legközelebbi terve között szerepel — a klasszikus balettek közül — Csajkovszkij Diótörőjének felújítása, továbbá A. Petrov leningrádi zeneszerző A világ teremtése és J. Glebov belorusz szerző Till Ulenspiegel című műsorpoltika teljes egészé-

ben megfelel a minszki színház hagyományainak.

A belorusz hivatásos balett, az operaházzal együtt most ünnepli fennállásának 40. évfordulóját. Az emlékek között nagy szeretettel őrzik azt a megfakult, régi fényképet, amely a hőskorról tanúskodik: falusi utcán lassan halad egy szekér, rajta az egész balettagyűjtés... A forradalom utáni első években a fiatal táncosok a prózai társulathoz tartoztak. Járták a falvakat, gyűjtötték a népi táncokat, tanulmányozták a belorusz folklórt. Amikor pedig megnyílt az Operaház, nagy munka kezdődött a nemzetközi repertoár megteremtése érdekében. A belorusz balett mindjárt kezdetben kialakította sajátos arculatát: ebben a szovjet és orosz klasszikus koreográfia, valamint a belorusz nemzeti tánclemek szervesen ötvöződnék.

A harmincas-negyvenes években a kor legkiválóbb szovjet koreográfusai dolgoztak a minszki színháznál — Lopuhov, Golejzovszkij, Vajnonen, Jermolajev, akik magukkal hozták a moszkvai és a leningrádi balettkiskolák minden erényét. Nevüket Belorussziában ugyanolyan tisztelettel emlegetik, mint a belorusz balett első csillagait — Drecsinét, Nyikolajevát, Vasziljevát, és Rjazsenovát. Valamennyien nagy sikerrel léptek fel klasszikus és nemzeti alkotásokban egyaránt.

Az első belorusz nemzeti balett bemutatására 1939-ben került sor. A Szolovej: Pacsirta című táncjátéka M. Krosnes zenéjére készült, a neves belorusz író, Zmitrak Bjagyuli azonos című kisregénye alapján. A történet egy parasztfiú tragikus szerelméről szól. A koreográfia és a betanítás a kiváló táncpedagógus, Alekszej Jermolajev nevéhez fűződött.

Az utóbbi tíz évben a Belorusz Balett fejlődése összefonódott Otar Dadiskiliani nevével:

— Régi dédelgetett álmodat viszem legközelebb színpadra — mondta Dadiskiliani —, Koster Till Ulenspiegel című művét, a belorusz J. Glebov zenéjével. Nem hiányzik majd belőle a szerelem motívuma, de a fő hangsúly a forradalomé, a népe.

(A Fáklya legutóbbi számából.)

D. Mihajlov,

Szegediek a dómszínpadon



A János vitéz köztudomásúan nem tartozik a rázó-sabb karmesteri feladatok közé, a főpróba első szünetében Szalatsy István mégis törődőképpen itatja homlokáról az izzadságcseppeket. Mikrofonok ide vagy oda, a tér öblös akusztikájában, ahol hangfogó csak a csillagos ég, nincs könnyű dolga a karmesternek.

Szalatsy István a Játékok felújítása óta műsorra tűzött öt premierből negyedszer dirigálja Kacsóh daljátékát:

— Mi újat mondhatnék? Ha utcán, presszóban ismerősökkel találkozom, engem is faggatnak, nem sok a szabadterin ennyiszor János vitézt játszaní? Válaszom egy példa. Az elmúlt napokban szegedi egyetemistával be-



Az elmúlt évben arról beszélgettünk Gyimesi Kálmánnal, a János vitéz premierje előtt, hogy a régi előadások öreg, totykos, pipás Bagó bácsija helyett fiatalosabb, szimpatikusabb figurát szeretne megformálni.

Olyat, aki vetélytársa tud lenni Kukorica Jancsinak.

— Azóta eltelt egy év, ennyivel most még fiatalabb lesz az idej Bagó — mondja nevetve.

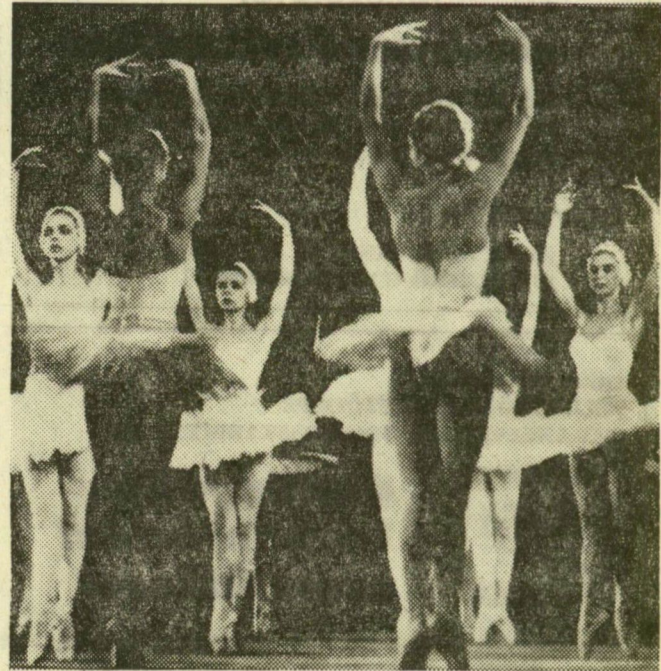
A szegedi operatársulat jövő évi programjáról beszélgetve felelevenedik egy régi emlék. Mozart Don Juanját énekelte akkor is Gyimesi Kálmán, s a híres pezsgőáriáról bizonyosan mindenki tudja, hogy rendkívüli művészi és technikai feladatok elé állítja az énekeseket; szinte egy levegővétellel kell pergetni.

— Azon a bizonyos előadáson az ária után megköszöntem a tapsokat. Összesukodott mögöttem a függöny, zúgott a taps, én meghajlongtam, hajlongtam, míg egyszer a karmester kopantott, rámnézett, s már kezdődött is a ráadás, indult a pezsgőária. Az első két mondat után elfelejtettem a szöveget. Mögöttem a függöny, sűgő sehol, a karmester átszellemülten dirigál. Mit volt mit tennem, össze-vissza hadartam, érhetetlen félszavakat. Másnap megállít az utcán egy férfi: Művész úr, gratulálok a tegnapi előadáshoz, és nagyon köszönöm, hogy a ráadást eredeti nyelven, olaszul énekelte.



Művészek alakításáról, egyéniségéről szólván nem egyszer elhangzik: villamossal töltődik körülötte a levegő. Elmondták már ezt Király Leventéről is, akivel mostanában tréfát űz az elektromos villamosság. Talál nyáron Pathelin mestert játszott a gyulai vár-színházban. A premier napján, színpadra lépésével egyidőben, rövidzárlat keletkezett. Még kellemetlenebb volt, ami nemrég a fertőrákosi barlangszínházban történt. A Képzelt riport előadásán leégett a transzformátor. Itt még a csillagok fényére sem számíthattak!

— Mégis reménykedem, francia királyként a pompa mellett talán fényben is részem lesz!



Részlet a Hattyúk tavából